

BARBARA GOLA, FRANCISZEK RYSZKA

„Hiszpania”

Wydawnictwo TRIO, Warszawa 1997

Książka zatytułowana po prostu „Hiszpania”, z serii „Historia państw świata w XX wieku”, to pewna nowość na polskim rynku, traktującym temat Hiszpanii po macoszemu. Pierwszy raz spotykam się z pracą, która w zarówno fachowy, jak i przystępny sposób opisuje sławetną wojnę domową, z jej społecznymi korzeniami, kontekstem historycznym i próbą kompetentnego podsumowania. Nie dotyczy bowiem jedynie okresu 1936-1939,

lecz sięga daleko wstecz, do początków XIX wieku, przyczyn rosnącego zacofania kraju i powstania hiszpańskiego fenomenu, jakim był półtoramilionowy ruch anarchistyczny. Bezstronność fachowców pozwoliła autorom na zdystansowaną ocenę hiszpańskich zająć, bez głoszenia peanów na cześć jednej lub drugiej strony. Dlatego dla każdego, kto interesuje się antyfaszyzmem czy anarchizmem w działaniu, jest to lektura obowiązkowa, choć może mniej „wygodna” niż jednostronne publikacje, choćby najlepiej napisane, jak „*W hołdzie Katalonii*”. Ciekawą częścią pracy jest też próba rozliczenia z okresem dyktatury frankistowskiej i z jej fatalnymi następstwami – czego innego się spodziewać po dyktaturze. Po prostu trzeba przeczytać!

LESZEK ŚCIOCH